

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

Ступінь освіти	магістр
Освітня програма	Інформаційні системи та технології
Тривалість викладання	1 та 2 чверть
Заняття:	1 семестр
лекції:	1 година на тиждень
практичні заняття:	1 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
Кафедра, що викладає

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2422>

Консультації:

Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Онлайн-консультації

за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
електронна пошта

Інформація про викладачів:

Шаповал Вадим Анатолійович (лекції)

доцент, канд. екон. наук, доцент

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/shapoval/shapoval.php>

E-mail:

shapoval.v.a@nmu.one

Літвінов Юрій Ігоревич (практичні заняття)

канд. техн. наук

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/litvinov/litvinov.php>

E-mail:

litvinov.yu.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Важливою передумовою отримання особистих економічних результатів в професійній діяльності є коректний аналіз та планування бізнесу, до якого буде долучатись дипломований фахівець або створювати бізнес за власною ініціативою. Знання та розуміння теоретичних моделей та практичних інструментів планування бізнесу дозволить розробити потенційно конкурентоспроможний продукт, знайти перспективний ринок збуту, визначити найбільш реальні для досягнення планові результати діяльності за умов невизначеності, а отже, з урахуванням ризику. Завдяки спеціалізованим знанням та компетентностям слухач навчального курсу, як майбутній учасник (співзасновник) бізнес-проекту, отримує широке бачення бізнесу як унікальної відкритої системи, має можливість формувати найбільш ефективні важелі управління бізнесом, що загалом підвищує ймовірність успіху бізнесу та самореалізації особистості.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей стосовно планування бізнес-проектів з урахуванням чинників ділового середовища та комплексу управлінських завдань різного функціонального змісту.

Завдання курсу:

- формування системи знань (теорії, концепції, підходи) стосовно планування бізнесу;
- набути компетентностей в сфері обґрунтування бізнес-рішень (практичний інструментарій).

3. Результати навчання (дисциплінарні)

- розробляти модель нового або розвитку існуючого бізнесу;
- визначати акценти змісту бізнес-планів різної спрямованості;
- аналізувати інформацію щодо цілей та особливостей реалізації бізнес-проекту;
- розробляти розділи бізнес-плану, презентувати бізнес-план стейкхолдерам.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	
ЛЕКЦІЇ	
1	Концептуальні основи планування бізнесу. Характеристика бізнес-планування як процесу. Ланцюжок створення цінності М. Портера. Шаблон бізнес-моделі CANVAS. Карта стейкхолдерів бізнесу. Спільне формування споживчої цінності (концепція DART)
2	Сутність та призначення бізнес-плану. Класифікація бізнес-планів. Стандарти розробки бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану.
3	Підготовча стадія розробки бізнес-плану. Логіка підготовчої стадії розробки бізнес-плану. Формування цілей бізнесу. Проектний підхід до планування бізнесу.
4	Структура бізнес-плану та зміст його розділів. Аналіз галузі та конкурентів. Продукт та ринок збуту. План маркетингу. Організаційний план. Фінансовий план. Ризики проекту
5	Презентація бізнес-плану стейкхолдерам проекту. Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Чинники успішної презентації бізнес-плану.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1	Обґрунтування бізнес-ідеї.
2	Аналіз стейкхолдерів бізнес-проекту.
3	Аналіз та розробка (оновлення) бізнес-моделі.
4	PEST- та SWOT-аналіз бізнес-проекту
5	Розробка елементів розділів бізнес-плану (план маркетингу; організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Завдання практичних занять приймаються за контрольними запитаннями до кожної теми.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для магістерського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи:

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.

Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 59-0, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вмє розрізняти основні величини, вмє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf

2. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-е видання. К.: ЦУЛ. – 2019. – 384 с. URL: <http://moodle.socosvita.kiev.ua/moodledata/filedir/f4/0e/f40e6806a9ca0a9a3edb832c87511e213dcecc82>

3. «Управління проектами»: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf

4. Тіль Пітер. Від нуля до одиниці! Нотатки про стартапи, або як створити майбутнє. Наш формат. 2015, 232 с.

5. Остервальдер Олександр, Пинье Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна

книга стратега і новатора. Паблішер. 2016. 288 с.

6. Летуновська Н. Є. Практичні аспекти бізнес-планування в системі реалізації інвестиційного проекту / Н. Є. Летуновська, О. Ю. Далечін, К. О. Беляєва // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2017. - № 3. - С. 226-235. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2017_3_23.

7. Cremades, Alejandro. How To Create A Business Plan. 2018. URL: <https://www.forbes.com/sites/alejandrocremades/2018/07/24/how-to-create-a-business-plan/#21b88b7391c8>

8. Kirsner, Scott. Why There's No Such Thing as a Corporate Entrepreneur. February 05, 2018. URL: https://hbr.org/2018/02/why-innovators-in-big-companies-dont-count-as-entrepreneurs?referral=03759&cm_vc=rr_item_page.bottom

9. Innovationtactics: the best digital tech business model today. URL: <https://innovationtactics.com/>

10. Аналітика і бізнес-ідеї. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom>

11. The Magazine «Entrepreneur», URL: <https://www.entrepreneur.com/>

12. Write your business plan (U.S. Small Business Administration). URL: <https://www.sba.gov/business-guide/plan-your-business/write-your-business-plan>

13. Business Plan Template for a Startup Business (SCORE). URL: <https://www.score.org/resource/business-plan-template-startup-business>

14. Business Plan Template (UNIDO). URL: http://www.unido.org/fileadmin/user_media_upgrade/Worldwide/GSBPC_Business_Plan_Template__simplified_.docx

15. Publications (UNIDO). URL: <https://www.unido.org/researchers/publications>